

Helicon Eindhoven is alweer toe aan zijn twaalfde groep aankomende Boomverzorgers/ETW's

De Helicon-opleiding bbl Boomverzorging/ETW bestaat al bijna tien jaar. Het is de enige boomverzorgingsopleiding die door de branchevereniging VHG wordt ondersteund. De vraag naar boomverzorgers is groot. 'Werkgevers bellen regelmatig op of ik een leerling ken die nog werk zoekt', vertelt opleider Corik Geurts.

Auteur: Sylvia de Witt

Al meer dan vijfendertig jaar wordt er les in boomverzorging gegeven in Eindhoven. Voordat de Helicon-opleiding bbl Boomverzorging/ETW in 2008 van start ging, werden er twee cursussen gegeven voor deze branche: de cursus Uitvoering boomverzorging en de cursus Werkvoorbereiding boomverzorging. De cursus Uitvoering boomverzorging – de naam zegt het al – was praktijk-

gericht. De cursus Werkvoorbereiding boomverzorging was theoretisch en bood verdieping bij onderwerpen zoals groeiplaatsconstructies, ziektes en plagen, boomveiligheidsaspecten etc.

Jonge honden

'Deze twee cursussen samen waren een perfecte voorbereiding op het ETW-examen', zegt opleider

Corik Geurts van Helicon Eindhoven. 'Maar toen kwam de VHG in beeld; die wilde graag jonge honden in het bomenvak. Boomverzorging manifesteert zich steeds meer als zelfstandig vakgebied en men wilde een volwaardige bijbehorende mbo-3-opleiding. De mensen die voorheen de cursussen volgden, waren vaak al jarenlang in het vak bezig en gingen uiteindelijk op cursus omdat ze voor

hun werk hun ETW moesten halen.' Voor de nieuwe bbl-opleidingen in Apeldoorn en Eindhoven werden de oude cursussen Uitvoering boomverzorging en Werkvoorbereiding boomverzorging samengevoegd tot een volwaardige bbl-opleiding. Nog steeds ligt in het eerste jaar van de bbl-opleiding de nadruk op het praktische en in het tweede jaar, tevens het examenjaar, op de diepgang die nodig is om het ETW-examen te halen.

Leerlingenaantal neemt toe

In oktober 2008 startte Helicon Eindhoven met de eerste groep leerlingen in de bbl-constructie, evenals Helicon Apeldoorn.

'Inmiddels is Helicon Eindhoven toe aan zijn twaalfde groep leerlingen,' vertelt Corik Geurts. 'In het begin was de aanloop zo groot, dat we behalve in oktober 2008 ook in februari 2009 een groep starten, en de derde groep begon in oktober 2009. In 2011 waren er ook twee groepen.'

De eerste jaren waren er altijd gemiddeld zo'n vijftien leerlingen per groep, totdat het aantal in 2016 enorm toenam. 'Vorig jaar zijn we hier in Eindhoven met dertig leerlingen gestart en in Apeldoorn waren dat er zelfs ruim veertig.'

'Er wordt op een heel hoog niveau lesgegeven, hoger dan dat er op het ETW-examen gevraagd wordt'

Actualiteit in het lesaanbod

In bedrijven, organisaties en ook in opleidingstrajecten wordt altijd teruggekeken op het voorgaande jaar: wat was goed en wat zou eventueel beter kunnen? Hoe zit dat met Helicon Eindhoven?

Corik Geurts: 'In grote lijnen is ons opleidingstraject in al die jaren niet veranderd. De gemiddelde mbo-opleiding is breed, zodat de leerlingen breed kunnen uitstromen, maar voor de ETW weten we precies waar we de leerlingen hebben willen om ze dit externe examen te kunnen laten doen. Actuele zaken uit de praktijk komen ook aan bod in het les-

aanbod, zoals het werken met telekranen. Volgend jaar ruimen we daar zeker tijd voor in. Maar de leerlingen komen maar zo'n 35 dagen per jaar naar school, dus het is een beetje passen en meten met de tijd. Als je iets nieuw aanbiedt, moet iets anders ervoor wijken.

Met ingang van het nieuwe schooljaar worden er weer nieuwe onderwijshervormingen doorgevoerd. Maar samen met mijn collega Boomverzorging André Hillebrand van Helicon Apeldoorn werken we er hard aan om de leerlingen naar het ETW-niveau te tillen.'

Certificaten

Steeds meer jongeren kiezen de laatste jaren voor het bomenvak. Hierdoor wordt zoals gezegd het leerlingenaantal op deze opleiding steeds groter. Bij de Helicon-vestigingen in Eindhoven en Apeldoorn kunnen ze geëxamineerd worden voor alle relevante (externe) certificaten die nodig zijn om veilig en vakkundig in de praktijk te kunnen werken. Denk daarbij aan BVC, VCA, de nieuwe Natuurwet, BHVb en het IPAF/TUV-certificaat, een internationale hoogwerkerscertificering die de leerlingen bijna allemaal willen halen.

'De examinering hiervan zit niet in de opleiding,' haast Corik Geurts zich te zeggen. 'Die moeten ze apart aanvragen en betalen, maar het verkrijgen van alle kennis hoort wel bij de lesstof. Als er jongens zijn die bijvoorbeeld het certificaat boomveiligheidscontroleur willen halen, of hun baas wil dat, dan ben ik uiteraard bereid om dit te organiseren. Dan vraag ik een examinerator om hier bij ons op school het examen af te nemen. Helicon is geen eigenaar van deze certificaten, dus kunnen we het examen niet afnemen.'

Corik Geurts merkt dat de vraag naar boomverzorgers op dit moment groot is. Er zijn bedrijven die hem opbellen met de vraag of hij nog een leerling heeft die werk zoekt. Hij geeft dan een naam door van iemand die nog geen werk heeft maar dat wel graag wil, maar benadrukt dat Helicon als opleidingsinstituut geen wervingsbureau is.

Vijf procent is vrouw

Anno 2017 zijn het nog steeds hoofdzakelijk jongens die voor het bomenvak kiezen. Volgens Corik Geurts waren er in het verleden ook wel dames die het ETW-certificaat haalden, maar dat was nog in de periode van de cursusstructuur. Sinds de bbl-constructie bestaat heeft hij geen vrouwen meer opgeleid. 'Tja, waar ligt dat aan? Het imago van het vak? Het imago van de stoere boomverzorgers die in de boom hangt? Dit vak is in Nederland nog steeds een mannenwereld. Van de boomverzorgers

hier is vijftien procent man en vijf procent vrouw. In Engeland en Scandinavië zijn veel meer vrouwen actief als boomverzorgers.'

Tot die schamele vijf procent behoort ook Gaby Kleuver, die al sinds 1999 in de boomverzorging werkt. Tijdens een training Zwarte velling op het IPC kwam zij een docent tegen, die zorgde dat ze terecht kon bij Pius Floris Amsterdam. Daar werd ze onder de vleugels van Henk Werner intern opgeleid. Na vervolgens werkzaam te zijn geweest bij de Pius Floris-vestiging in Bunde (Duitsland) en bij Eric Mercx Boomverzorging in Mariahoop, werkte ze vijfentwintig jaar bij Willy Detiger Boomverzorging in Oostrum. In die tijd volgde ze de ETW-opleiding bij Helicon Eindhoven; daarbij deed ze twee leerjaren in één jaar. Ze volgde alleen het tweede gedeelte, omdat ze ETW-papieren nodig had voor het werk en ook om les te kunnen geven. In 2011 richtte ze Ayla Boomverzorging op en begon daarmee uiteindelijk voor zichzelf.

Praktijk en theorie verbinden

Over de ETW-opleiding bij Helicon Eindhoven is Kleuver lovend. 'De theorie sluit heel goed op de praktijk aan. Er wordt op een heel hoog niveau lesgegeven, hoger dan wat er op het ETW-examen gevraagd wordt. Gedurende de opleiding wordt er met een grote groep mensen uit de praktijk gewerkt en zijn de lessen praktijkgericht, zodat je niet alles vanaf een papiertje of een stadsvademecum hoeft te leren. Want als je stadsvademecum goed doorleest, kun je ook je ETW doen, maar dan heb je nog steeds die praktijkervaring niet. Helicon werkt er hard aan om praktijk en theorie te verbinden, zodat de leerlingen met beide voeten stevig op de grond staan als ze het ETW-examen moeten doen.'

Ze heeft geen idee hoeveel vrouwen er nu in deze branche werkzaam zijn. 'Ik heb ze zien komen en gaan. Eén meisje is nu op Helicon Apeldoorn bezig; zij komt er wel.'

In haar opinie zijn er nog steeds weinig vrouwen werkzaam als boomverzorgers omdat het niet alleen fysiek, maar ook mentaal zwaar is. 'Je moet een groot doorzettingsvermogen hebben, omdat je spiermassa mist die de mannen wél hebben. Daarom moet je als vrouw creatiever zijn. Het vrouwelijk lichaam is niet gemaakt om krachtwerk te doen, maar uiteindelijk kom je er wel. Ik heb er een half jaar over gedaan om mijn conditie op peil te krijgen voor het zware werk. Het eerste half jaar ben je doodmoe, veel slapen, eten, werken en opnieuw: slapen, eten, werken. Daarna past het lichaam zich vanzelf aan.'

André Hillebrand

Onvoldoende praktijkervaring

Theun Oostenbrug is werkzaam bij de gemeente Maastricht. Hij heeft vorig jaar de avondopleiding boomtechnisch adviseur/European tree technician bij Helicon Eindhoven gevolgd. Iedere donderdagavond ging hij erheen en ook nog enkele keren overdag.

'De opleiding zat heel goed in elkaar en was goed te doen. Ik ben geslaagd voor de Nederlandse titel Boomtechnisch adviseur, maar voor de Europese titel European tree technician heb ik helaas een herexamen. Daarvoor moet je toch meer praktijkervaring hebben, en die had ik niet voldoende. De leerstof alleen bleek voor mij niet genoeg om te slagen. Eigenlijk moet je het werk al langere tijd doen; dan heb je een goede kans om dat papierje te halen. Als je nog niet werkzaam bent als boomtechnisch adviseur, is het lastig, ondanks de goede opleiding bij Helicon Eindhoven.'

Punten sprokkelen

Helicon draagt ook zijn steentje bij aan het verzamelen van punten voor het ETW-puntensysteem, dat op 1 januari 2013 werd ingevoerd in Nederland en daarna werd uitgerold in Europa. Hiervoor moeten boomverzorgers na hun examen iedere drie jaar 30 punten bijeen sprokkelen door kennis op te doen in hun vakgebied en zo up to date te blijven. Als een soort service voor schoolverlaters besloot Helicon Eindhoven een aantal avonden te orga-

Corik Geurts

niseren om ETW'ers de gelegenheid te geven deze punten te verzamelen. Er bleek behoefte om buiten werktijd te sprokkelen, maar de meesten wilden hiervoor liever geen zaterdag opofferen. Daarom koos Corik Geurts ervoor om iedere eerste woensdag van de maand een kennisbijeenkomst te organiseren in Eindhoven. De eerste kennisbijeenkomst vond plaats in november 2016. 'Inmiddels zijn er zeven kennisavonden geweest', vertelt Corik Geurts. 'Er waren steeds tussen de twaalf en twintig personen. Die kwamen dan direct uit het werk en hoefden zich niet eerst te douchen en om te kleden; gewoon collega's onder elkaar tijdens een gezellige en leerzame avond! Ik zorg altijd voor een warme maaltijd en dat valt in goede aarde. Om half zeven start de kennisbijeenkomst, die duurt tot tien uur. Vervolgens worden er vier punten op hun lijstje bijgeschreven.'

Activiteit organiseren

De onderwerpen op basis waarvan de kennis geactualiseerd moet worden, zijn ingedeeld in acht domeinen. Met het domein 'Veilig werken met bomen' kunnen bijvoorbeeld zes punten worden gescoord, met het domein 'Ziekten en plagen' vier punten. ETW's hebben hun eigen account op de website Mijn ETW, waarop ze op elk moment kunnen zien hoeveel punten er al zijn behaald. Corik Geurts meldt een activiteit als aanbieder aan bij de Vaststellingscommissie die de punten toe-

Gaby Kleuver

kent. 'Deze commissie kijkt of de activiteit voldoet aan de eisen en hoeveel punten ermee kunnen worden gescoord. Vervolgens kunnen mensen zich hiervoor inschrijven. Via het computersysteem worden de punten bijgeschreven bij de personen die de bijeenkomst hebben bijgewoond. Iedereen kan op verschillende plaatsen in Nederland een activiteit organiseren en aanmelden bij de vaststellingscommissie. Dan worden er punten aan gehangen en iedereen die aanwezig is, krijgt punten bijgeschreven. De eerstvolgende avond, over het beheer van monumentale bomen, is gepland in oktober. Ideeën en suggesties voor informatieavonden zijn altijd welkom. Die ga ik dan gewoon organiseren!'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6807